

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance)

การประกันคุณภาพ หมายถึง กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ และ ประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่า คุณภาพการศึกษาได้รับการรักษาหรือได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมเพิ่มพูน เพื่อให้ได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) มีคำที่เกี่ยวข้อง 4 คำ คือ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control), การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit), การรับรองคุณภาพ (Quality Accreditation) และ การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment)

การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)

การควบคุมคุณภาพ หมายถึง กระบวนการหรือกลไกภายในสถาบันหรือระบบที่มีไว้เพื่อมั่นใจว่า การปฏิบัติงานบรรลุถึงมาตรฐานแห่งคุณภาพ การดำเนินงาน ได้ตามแผนที่วางไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน เพื่อกำกับดูแลและพัฒนากิจการดำเนินงานให้บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด

การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit)

การตรวจสอบคุณภาพ หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินการการควบคุมคุณภาพโดยหน่วยงาน ภายในหรือภายนอกก็ได้ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นหรือไม่ เป็นกระบวนการตรวจสอบว่า สถาบันอุดมศึกษามีกลไกที่เหมาะสมในการควบคุมคุณภาพ แบ่งออกเป็น

การตรวจสอบคุณภาพภายใน (Internal Quality Audit) ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพโดย ตัวเองตามเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น และ

การตรวจสอบคุณภาพโดยภายนอก (External Quality Audit) เป็นการตรวจสอบคุณภาพโดย หน่วยงาน/กลุ่มภายนอก ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

การรับรองคุณภาพ (Quality Accreditation)

การรับรองคุณภาพ หมายถึง การรับรองหรือไม่รับรองคุณภาพตามมาตรฐาน โดยการประเมิน ว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment)

การประเมินคุณภาพ หมายถึง กระบวนการประเมินผลการดำเนินการของสถาบันการศึกษาโดย ภาพรวมว่า เมื่อได้มีการใช้ ระบบการประกันคุณภาพ หรือระบบควบคุมคุณภาพแล้ว ได้ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพมากน้อยเพียงใด

การประเมินคุณภาพเป็นการหาข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต/ บริการของหน่วยงานตามเกณฑ์ที่กำหนด

การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement)

การปรับปรุงคุณภาพ เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติงานในทางที่ดีขึ้น ให้เกิดประสิทธิภาพ /ผล มากขึ้น

การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพภายในและโดยภายนอก แล้วตัดสินตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ก่อนเป็นการล่วงหน้า เป็นการประกันว่าสถาบันดำเนินงานได้บรรลุตามพันธกิจและเป็นไปตามความคาดหวังของนักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้สนับสนุน หรือสังคมโดยรวม

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพ และพัฒนาคุณภาพ เพื่อให้มั่นใจว่า การศึกษามีคุณภาพบรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถาบันเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันนั้น

การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การดำเนินการตามระบบควบคุมคุณภาพภายในพร้อมทั้งการตรวจสอบและการประเมินผลทั้งระบบ โดยหน่วยงานภายนอกเพื่อประกันว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการภารกิจหลักได้อย่างมีคุณภาพ

การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันว่า สถาบันการศึกษาดำเนินการตามภารกิจหลักได้อย่างมีคุณภาพ

โดยสรุป การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การดำเนินการตามระบบควบคุมคุณภาพภายในเพื่อพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบและประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก ตามเกณฑ์ภายนอกที่ได้กำหนดขึ้น

จากความหมายข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการ ควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ การรับรองคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย การประกัน คุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก